

Sayı: 41356305-010.06.01- 2929129
Konu: İç Kontrol Genelgesi

27/02/2024

GENELGE

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile tüm kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması öngörülmüştür. Söz konusu Kanun'un 11 inci maddesinde; üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve yerine getirilmesinden Bakana karşı sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan 18/02/2006 tarihli ve 26084 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 28 inci maddesinde, strateji geliştirme birimlerinin; iç kontrol sisteminin kurulması, standartların uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapacağı, ayrıca Kanun'a ve Bakanlıkça belirlenen standartlara aykırı olmamak şartıyla idarece gerekli görülen her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar hazırlayacağı ve üst yöneticinin onayına sunacağı da hüküm altına alınmıştır.

İç kontrol çalışmalarının Bakanlığımızda sürdürülmesini sağlamak üzere "2024-2025 HMB İç Kontrol Eylem Planı" (İKEP) hazırlanıp yürürlüğe konulmuştur. İç kontrol sisteminin sağlıklı bir şekilde işlemesi ve izlenmesi amacıyla aşağıda yer alan açıklamaların ve düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür. Bu eylem planı kapsamında:

1. Görev ve Sorumluluklar:

- Birim yöneticileri ve Defterdarlar, iç kontrol sisteminin kurulmasından, sağlıklı bir şekilde işletilmesinden, iç kontrol ve risk yönetimi faaliyetlerinin izlenmesinden ve gerekli tedbirlerin alınmasından bizzat sorumludur.
- Bakanlık İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu (İYK), iç kontrolün kurulması ve uygulanmasına ilişkin düzenlemelerin yapılması, çalışmaların koordinasyonu, izlenmesi ve belirli periyotlarda değerlendirilmesinden sorumludur. Defterdarlık İYK, Bakanlık İYK tarafından yapılan iç kontrol düzenlemelerinin defterdarlıklarda uygulanmasını sağlamaktan, çalışmaların defterdarlık birimlerindeki koordinasyonundan, izlenmesinden ve belirli periyotlarda değerlendirilmesinden sorumludur.
- Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü, Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Personel Genel Müdürlüğü merkezde yapacakları çalışmalarının yanı sıra illerdeki müdürlüklerinin iç kontrol uygulamalarının takibinden ve onlara rehberlik etmekten sorumludur.
- Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB), iç kontrol konusunda rehberlik etmek, uygulamada koordinasyonu sağlamak, uygulama sonuçlarını izleyerek Bakanlık İYK ile üst yöneticiye sunmak ve iç kontrol uygulamalarının yıllık değerlendirme sonuçlarını üst yöneticiye raporlamaktan sorumludur.
- Birimler ve defterdarlıklar üç aylık iç kontrol izleme formunu SGB'ye resmi yazı ekinde Nisan, Temmuz, Ekim ve Ocak aylarının 7'nci günü sonuna kadar göndermekten sorumludur. Bu süreye uyulması konusunda hassasiyet gösterilmesi konsolide raporların zamanında hazırlanarak üst yönetime sunulmasında önem arz etmektedir.

2. İç Kontrol Farkındalığı ve Sahipliğinin İyileştirilmesi

- Yıl içerisinde birimlerin İKEP kapsamında yürüteceği faaliyetlerin değerlendirilmesini, sorumlulukların belirlenmesi ve izlenmesini sağlamak amacıyla "İç Kontrol Aktivasyon Toplantısı" eylemi öngörülmüştür. Bu toplantıda birimlerin yöneticileri tarafından personele İKEP hakkında bilgi verilerek yöneticilerin iç kontrolü sahiplendiği gösterilecek ve personelin iç kontrol farkındalığı artırılacaktır.
- Birimlerde ve defterdarlıklarda, yöneticilerin sorumluluk alanlarındaki işleri daha etkin bir şekilde takip etmesini ve bu işlerin yürütülmesi sırasında oluşabilecek aksaklıkları zamanında öngörüp müdahale etmesini sağlamak amacıyla iş planları hazırlanır, gerçekleştirmeler üçer aylık dönemler halinde izlenir ve birim yöneticisine raporlanır.
- İKEP ile uygulamaya konulan işlem süreçleri, işlem yönergeleri, birim yönergeleri, görev dağılım çizelgeleri, hassas görev listeleri, yatay ve dikey rapor akış onayları vb. mekanizmalarda değişiklik meydana geldiğinde güncelleme yapılması gerekmektedir. İKEP ile bu dokümanların yılda bir kez gözden geçirilmesi ve güncel tutulması için ayrıca eylemler öngörülmüştür.

3. Risk Farkındalığı ve Risk Yönetiminin Güçlendirilmesi

- SGB koordinasyonunda Bakanlığımız merkez birim yöneticileri ve üst yönetiminin katkıları ile Temmuz ayı sonuna kadar Risk Strateji Belgesi (RSB) hazırlanacaktır. Bu belge ile risk yönetimine ilişkin kurumsal yaklaşım ve üst düzey politikaları yazılı olarak ortaya konulacaktır. Bu sayede idarenin risklere karşı tutumu belirlenecek ve risk yönetim süreci için bir çerçeve oluşturulacaktır. RSB yılda en az bir kez İYK tarafından gözden geçirilir ve gerekli görüldüğü takdirde güncellenir.
- RSB ile ortaya koyulan metodoloji ve sorumluluklar kapsamında SGB koordinasyonunda Bakanlığımız merkez birimleri ve üst yönetimin katkıları ile stratejik riskler tespit edilecek ve risk eylem planı hazırlanacak ve yılda en az 2 kez izlenecektir.
- Birimler ve Defterdarlıklar, operasyonel düzey risklerini değerlendirecekler ve risklere ilişkin kontrol faaliyetleri belirleyerek yöneteceklerdir. Operasyonel risklerin yönetilmesi; birimin sorumlu olduğu süreçlere ilişkin, ilgili yılda karşılaşılabilecek risklerin öngörülmesi ve bu riskler bir tehdit oluşturmadan önce bertaraf edilmesi amacını taşımaktadır. Çalışmaların amacına ulaşabilmesi için öngörülen zamanda (Şubat ayının sonuna kadar) yapılması, birim ve alt birim yöneticilerince takip edilmesi gerekmektedir. Operasyonel Risk Eylem Planları hazırlandıktan sonra birim yöneticisine sunulur ve yılda en az 2 kez birim yöneticisine raporlanır.
- Konsolide Risk Raporu, risk kayıt formunda tespit edilen risklerden gerekli görülenlerin üst yönetime raporlanmasında kullanılır. Birimler ve defterdarlıklar üst yönetim tarafından izlenmesi gereken önemli risklerini içeren Konsolide Risk Raporlarını hazırlayıp Temmuz ayında SGB'ye gönderecektir. SGB birimlerden gelen raporları birleştirerek Bakanlık Konsolide Risk Raporunu hazırlar, İYK ve üst yöneticiye sunar. Konsolide Risk Raporu İYK tarafından yılda en az bir kez izlenir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Dr. İlhan HATİPOĞLU
Bakan Yardımcısı